

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 22 września 1988 r.

w sprawie szczegółowych zasad wydawania przez apteki zakładów służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych leków i artykułów sanitarnych.

Na podstawie art. 39 ustawy z dnia 28 stycznia 1987 r. o środkach farmaceutycznych, artykułach sanitarnych i aptekach (Dz. U. Nr 3, poz. 19) oraz w związku z uchwałą Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z dnia 19 września 1988 r. w sprawie powierzenia Rządowi pełnienia obowiązków (Monitor Polski Nr 26, poz. 228) zarządza się, co następuje:

§ 1. Leki i artykuły sanitarne są wydawane przez apteki zakładów służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych, zwane dalej „aptekami”, wyłącznie na podstawie:

- 1) recept lekarskich odpowiadających wymaganiom określonym w odrębnych przepisach,
- 2) zapotrzebowań wystawionych przez zakłady resortowej służby zdrowia, uprawnione osoby i jednostki organizacyjne.

§ 2. Osobami uprawnionymi do występowania z zapotrzebowaniami, o których mowa w § 1, są lekarze, lekarze dentyści, lekarze weterynarii i felczerzy medycyny.

§ 3. Apteki wydają leki i artykuły sanitarne na podstawie recept lekarskich w następujących terminach od dnia ich wystawienia:

- 1) 5 dni — w odniesieniu do recept wystawionych przez dział pomocy doraźnej (pogotowie ratunkowe),
- 2) 14 dni — w odniesieniu do recept wystawionych na antybiotyki,
- 3) 30 dni — w odniesieniu do pozostałych recept; w razie braku leku lub artykułu sanitarnego w aptece, lek lub artykuł sanitarny może być wydany nie póź-

niej niż w okresie 2 miesięcy od dnia wystawienia recepty.

§ 4. Apteki wydają leki i artykuły sanitarne na podstawie zapotrzebowania osoby uprawnionej, zgodnie ze statutem lub regulaminem zakładu służby zdrowia, prowadzącym aptekę. Zapotrzebowanie osoby uprawnionej na leki recepturowe traktuje się jak receptę lekarską.

§ 5. 1. Zapotrzebowanie jednostki, o której mowa w § 1 pkt 2, może obejmować:

- 1) leki i artykuły sanitarne objęte zestawami apteczek pierwszej pomocy w składzie ustalonym odrębnymi przepisami,
- 2) leki gotowe i artykuły sanitarne, dozwolone do wydawania w społecznej służbie zdrowia bez recepty lekarskiej.

2. Zapotrzebowanie na leki i artykuły sanitarne, nie wymienione w ust. 1, musi być podpisane przez lekarza.

§ 6. 1. Pracownik wykonujący czynności fachowe w aptece, realizując receptę lekarską lub zapotrzebowanie na lek gotowy, jest obowiązany:

- 1) zmniejszyć dawkę leku bardzo silnie lub silnie działającego, jeżeli środki te zostały podane w dawce przekraczającej dawkę określoną w Farmakopei Polskiej, a lekarz nie uczynił odpowiednich adnotacji na receptce lub zapotrzebowaniu o konieczności zastosowania dawki większej,
- 2) wydać, za zgodą osoby odbierającej, lek synonimowy, jeżeli nie ma w aptece leku wskazanego w receptce lub zapotrzebowaniu,

3) wydać lek o najniższej dawce jednorazowej, w razie niepodania w receptce lub zapotrzebowaniu dawki leku występującego w tej samej formie w kilku dawkach.

2. Ponadto pracownik, o którym mowa w ust. 1, może wydać lek w dawce niższej niż podana w receptce lub zapotrzebowaniu, jeżeli dawka wyższa stanowi jej wielokrotność; ilość substancji czynnej w wydanym leku w dawce niższej powinna odpowiadać łącznej ilości substancji czynnej podanej w receptce lub zapotrzebowaniu.

3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 i 2, należy odnotować w receptce lub zapotrzebowaniu; adnotację należy opatrzyć podpisem i pieczętką osobistą pracownika. O dokonanych zmianach należy poinformować osobę odbierającą lek.

§ 7. 1. Pracownik wykonujący czynności fachowe w aptece, sporządzając lek recepturowy, powinien:

- 1) zastosować surowce farmaceutyczne potrzebne do przygotowania postaci leku zgodnie z wymaganiami Farmakopei Polskiej,
- 2) użyć surowca o najniższym stężeniu, jeżeli w składzie leku recepturowego podany został surowiec farmaceutyczny występujący w kilku stężeniach, a stężenie to nie zostało w receptce określone,
- 3) dokonać korekty składu leku recepturowego, jeżeli podany w receptce skład może tworzyć niezgodność chemiczną lub fizyczną, mogącą zmienić działanie leku lub jego wygląd, przez:
 - a) dodanie surowca farmaceutycznego ułatwiającego prawidłowe przygotowanie postaci leku lub pozwalającego na uzyskanie jednolitego dawkowania,
 - b) prawidłowy dobór surowców farmaceutycznych, zapewniający rozpuszczenie wszystkich składników leku w celu uzyskania właściwej jego postaci,
 - c) zmianę postaci surowca farmaceutycznego z rozpuszczalnej na nierozpuszczalną lub odwrotnie, z uwzględnieniem koniecznej różnicy w ilości surowca,
- 4) zmniejszyć ilość surowca farmaceutycznego w składzie leku do wielkości określonej przez dawkę maksymalną, gdy dawka taka jest dla tego surowca ustalona, jeżeli ze składu oraz sposobu użycia podanego w receptce lekarskiej wynika, że nastąpiło przekroczenie dawki maksymalnej, a lekarz nie uczynił adnotacji o konieczności zastosowania dawki wskazanej w składzie leku.

2. Inne zmiany i uzupełnienia niż wymienione w ust. 1 mogą być dokonane jedynie po porozumieniu się pracownika sporządzającego lek z lekarzem wystawiającym receptę.

3. Zmiany i uzupełnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, należy odnotować w receptce; adnotację należy opatrzyć podpisem i pieczętką osobistą pracownika sporządzającego lek recepturowy.

§ 8. 1. Receptę lekarską lub zapotrzebowanie należy opatrzyć pieczętką apteki i datą przyjęcia do realizacji oraz podpisem i pieczętką osobistą pracownika wykonującego czynności fachowe w aptece, który przyjął receptę lub zapotrzebowanie oraz sporządził i wydał lek.

2. Receptę na lek recepturowy należy ponadto opatrzyć:

- 1) numerem bieżącym leku recepturowego i adnotacją o dacie i godzinie przyjęcia oraz godzinie odbioru,
- 2) podpisem pracownika wykonującego czynności fachowe w aptece, kontrolującego sporządzenie leku, jeśli kontrola taka jest dokonywana.

3. Apteka może nie wydać leku recepturowego po upływie 6 dni od jego sporządzenia.

§ 9. Poza czynnościami określonymi w § 6, 7 i 8 pracownik wykonujący czynności fachowe w aptece, związane z wydaniem leku, powinien:

- 1) udzielić osobie zainteresowanej informacji o możliwości nabycia leku lub artykułu sanitarnego, w razie braku w aptece żądanego leku lub artykułu sanitarnego,
- 2) sprawdzić datę ważności leku gotowego i skontrolować wizualnie, jeżeli jest to możliwe, czy lek nie wykazuje cech świadczących o niewłaściwej jakości,
- 3) sprawdzić, czy lek jest wydawany dla osoby, dla której recepta została wystawiona,
- 4) udzielić w razie potrzeby osobie odbierającej lek wskazówek co do sposobu jego użycia i przechowywania,
- 5) wydać lek gotowy w ilości zbliżonej do ustalonej w urzędowym spisie leków lub w innych wykazach, w razie posiadania przez aptekę leków w opakowaniach zawierających inną ilość leku niż ustalona.

§ 10. 1. Pracownik wykonujący czynności fachowe w aptece odmawia wydania leku lub artykułu sanitarnego, jeżeli:

- 1) zachodzi wątpliwość co do autentyczności recepty lekarskiej lub zapotrzebowania,
- 2) recepta wymaga korekty innej niż wymieniona w § 7, ust. 1, a porozumienie się z lekarzem wystawiającym receptę nie jest możliwe,
- 3) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do tego, czy recepta została wystawiona dla osoby uprawnionej do bezpłatnego otrzymania leków w aptekach zakładów służby zdrowia resortu spraw wewnętrznych,
- 4) wydanie spowodowałoby naruszenie zapasów określonych leków lub artykułów sanitarnych, do których utrzymywania apteka została zobowiązana w odrębnym trybie; nie dotyczy to przypadków wymienionych w § 12 ust. 2,
- 5) recepta nie zawiera numeru dokumentu uprawniającego do bezpłatnego otrzymania leku w służbie zdrowia resortu spraw wewnętrznych oraz numeru porady z zapisu w książce przyjęć ambulatoryjnych (równorzędnej),
- 6) osoba odbierająca lek nie ukończyła 14 lat.

2. Apteki nie mają obowiązku zaopatrywania się w surowce i szczepionki o bardzo krótkim terminie ważności. Pracownik wykonujący czynności fachowe w aptece zobowiązany jest do informowania, w której z aptek nastąpić może realizacja recepty na przepisana surowicę bądź szczepionkę.

§ 11. 1. Apteka wydaje leki w opakowaniach przystosowanych do rodzaju leku oraz chroniących lek w miarę potrzeby przed światłem i czynnikami atmosferycznymi.

2. Opakowania leków gotowych fasowanych w aptecę muszą zawierać:

- 1) pieczętkę apteki, w której lek fasowano,
- 2) nazwę leku i jego postać farmaceutyczną,
- 3) dawkę,
- 4) ilość,
- 5) numer serii,
- 6) datę ważności.

§ 12. 1. Wydawanie leków gotowych i artykułów sanitarnych z aptek oraz sporządzanie leków recepturowych odbywa się w kolejności zgłoszeń.

2. Poza kolejnością wydaje się leki i artykuły sanitarne, jeżeli:

- 1) lek lub artykuł sanitarny jest potrzebny do udzielenia pierwszej pomocy,
- 2) recepta lekarska zawiera adnotację „wydać natychmiast” lub równoznaczną,
- 3) recepta jest wystawiona na surowicę lub szczepionkę do natychmiastowego użycia.

3. Ponadto poza kolejnością wydaje się leki i artykuły sanitarne:

- 1) inwalidom,
- 2) kobietom o widocznej ciąży,
- 3) zasłużonym honorowym dawcom krwi,

- 4) pracownikom służby zdrowia,
- 5) osobom, które ukończyły 75 lat,
- 6) opiekunom społecznym dla ich podopiecznych.

4. Osoby wymienione w ust. 3 mogą realizować poza kolejnością recepty lekarskie wyłącznie na nie wystawione. Nie dotyczy to osób wymienionych w ust. 3 pkt 6.

§ 13. Recepty lekarskie i zapotrzebowania apteka przechowuje przez okres 2 lat, licząc od dnia 1 stycznia roku następnego po dacie realizacji recepty lub zapotrzebowania.

§ 14. Przepisy odnoszące się do wydawania leków i artykułów sanitarnych z aptek stosuje się odpowiednio do punktów aptecznych.

§ 15. Przepisy niniejszego rozporządzenia nie naruszają przepisów rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 września 1985 r. w sprawie środków, odurzających i psychotropowych oraz nadzoru nad tymi środkami (Dz. U. Nr 53, poz. 275).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

p.o. Minister Spraw Wewnętrznych: C. Kiszczyk